

Algemene informatie genderdysforie

Adolescenten

Je hebt samen met je ouders een afspraak met het genderteam kinderen en adolescenten. Dit team is onderdeel van van het kennis- en zorgcentrum voor genderdysforie en houdt zich bezig met jongeren tot achttien jaar die als jongen of meisje zijn geboren, maar zich hierover niet prettig voelen.

Het genderteam volgt een bepaalde vaste werkwijze.

De belangrijkste taak is om vast te stellen hoe ernstig het genderprobleem is en of er sprake is van genderdysforie.

Als alle onderzoeken en gesprekken zijn afgerond, bespreekt de psycholoog met je of dit inderdaad zo is en of je in aanmerking komt voor een hormoonbehandeling of dat andere begeleiding nodig is.

De diagnostische fase

Het intakegesprek (het eerste gesprek)

Het eerste gesprek is het intakegesprek oftewel screening bij de psychiater (hoofdbehandelaar) en -als het mogelijk is- zal er op dezelfde dag een kennismakingsgesprek plaatsvinden met de psycholoog.

Deze vertelt welke onderzoeken je krijgt en hoe ze verlopen. Eventuele vragen over het onderzoek en behandeling kun je dan stellen.

Verder komt in dit gesprek het volgende aan de orde:

- De problemen, zoals die op dat moment bestaan.
- Enkele administratieve handelingen worden verricht. Als je ergens anders al een keer eerder een psychologische of psychiatrische behandeling hebt gehad, vragen wij je toestemming om deze gegevens op te vragen.
- Aan het eind van het gesprek krijg je vragenlijsten mee naar huis om thuis in te vullen. De van tevoren toegestuurde en al ingevulde vragenlijsten geef je aan de psycholoog.
- Om een compleet beeld van je te krijgen, willen we graag dat een leerkracht van jouw school de vragenlijst ook invult. Je mag zelf kiezen welke leerkracht je de vragenlijst laat invullen. Het is wel belangrijk dat deze leerkracht je goed genoeg kent om iets over jouw functioneren op school te kunnen zeggen.

Psychologisch test onderzoek (psychologisch onderzoek)

Je krijgt ook een uitnodiging voor een algemeen psychodiagnostisch onderzoek. Dit onderzoek bestaat uit een aantal verschillende taken, testen en het invullen van vragenlijsten. Dit duurt ongeveer een halve dag. De resultaten van het onderzoek worden met jou en je ouders in het adviesgesprek besproken.

Gesprekken met psycholoog

Je hebt een aantal gesprekken met een psycholoog. Het aantal gesprekken dat je krijgt hangt af van je leeftijd en de persoonlijke situatie. De gesprekken vinden ongeveer één keer per maand plaats.

Gesprek(ken) psycholoog met je ouder(s)/verzorger(s)

In de onderzoeksfase praat de psycholoog ook altijd met je ouders of verzorgers. Als je ouders zelf vragen hebben en nog geen gesprek hebben gehad met de psycholoog, kunnen zij ook zelf vragen om een gesprek.

Gesprek met kinderpsychiater

Je krijgt ook een gesprek met iemand anders uit het team; dit is de kinderpsychiater. Dit doen we omdat we zeker willen zijn dat we niets over het hoofd zien en we de juiste beslissing nemen.

Adviesgesprek

In het adviesgesprek worden de uitslagen van al de onderzoeken met jou en je ouder(s) of verzorger(s) doorgenomen, nadat ze in het hele team zijn besproken. Uit het onderzoek kan komen dat:

- Je helemaal geen behandeling nodig hebt. Als dat zo is, dan ben je vaak samen met de psycholoog zelf ook al tot die conclusie gekomen.
- Je niet in aanmerking komt voor een hormoonbehandeling, maar begeleiding of therapie nodig hebt. Er wordt dan met jou en je ouders overlegd welke instelling in de buurt van je van je eigen woonplaats hiervoor het meest geschikt is.
- Je wel in aanmerking komt voor verder diagnostiek, maar dat je ondersteund door puberteitsremmende hormonen nog een ander soort behandeling of begeleiding nodig hebt voor een ander probleem. Voor dat andere probleem word je verwezen naar een hulpverlener in je eigen woonplaats.
- Je in aanmerking komt voor verdere diagnostiek ondersteund door puberteitsremmende hormonen.

De hormoonfase

Als is besloten dat je in aanmerking komt voor de hormoonbehandeling start de volgende fase. Ook in deze periode heb je regelmatig gesprekken met de psycholoog.

Hormoonbehandeling

Voor de hormoonbehandeling ga je naar een kinderendocrinoloog. Dit is een kinderarts die is gespecialiseerd in hormonen. Wanneer je jonger dan zestien jaar bent, krijg je hormonen die de ontwikkeling van lichamelijke kenmerken van de puberteit remmen. Dit doen we om je de kans te geven om nog eens rustig over een eventuele geslachtsaanpassing na te kunnen denken. Eigenlijk gaat het dus nog niet echt om de geslachtsaanpassing zelf. Als je wilt, kun je nog stoppen met de hormoonbehandeling. Je puberteitsontwikkeling gaat dan gewoon verder. Het krijgen van puberteitsremmers betekent dus niet automatisch dat je vanaf je zestiende jaar de vervrouwelijkende of vermannelijkende hormonen krijgt. Ook als je voor het eerst met hormonen start en ouder bent dan zestien jaar, dan start je altijd eerst met een hormoonbehandeling, waarvan de effecten nog omkeerbaar zijn. Pas als deze fase goed verloopt, worden vervrouwelijkende hormonen (voor jongens) of vermannelijkende hormonen (voor meisjes) voorgeschreven. Dit is eigenlijk de eerste behandeling die echt bij de geslachtsaanpassing hoort. (Dan is het ook de bedoeling dat de sociale rolomwisseling plaats heeft gevonden).

Kennismaking kinderendocrinoloog

Voor je behandeling is het van groot belang dat je gezond leeft (bijvoorbeeld een goed gewicht hebt en voldoende beweegt). Als je te zwaar of te licht bent, moet je eerst op een gezond gewicht komen, voordat we gaan starten met de hormoonbehandeling. Als je tijdens deze behandeling te zwaar wordt, is dat een groot probleem. Als het je dan niet lukt om af te vallen, moeten we helaas (in verband met gevaar voor je gezondheid) de hormoonbehandeling stoppen. Om je goed voor te bereiden op de hormoonbehandeling is er in de laatste fase van de diagnostische onderzoeken ook een kennismaking met de kinderendocrinoloog.

Sociale rolwisseling of transitie (je helemaal en elke dag gedragen zoals je je voelt)

Als je start met puberteitsremmende hormonen, betekent dit niet dat je al helemaal moet gaan leven als meisje (als je als jongen bent geboren) of als jongen (als je als meisje bent geboren). Deze periode is juist bedoeld om rustig na te denken of je de stap naar het leven in het andere geslacht echt wil zetten. Mocht je toch eerder met de rolwisseling willen beginnen, bespreek dan met je psycholoog de voor- en nadelen hiervan. Als gestart wordt met vermannelijkende hormonen (voor meisjes) of vervrouwelijkende hormonen (voor jongens), na het zestiende jaar, is een sociale rolwisseling wel verplicht. Dan ziet de buitenwereld namelijk wel dat je als meisje vermannelijkt en als jongen vervrouwelijkt.

Operaties

Als de hormoonbehandeling en de sociale rolwisseling goed zijn verlopen, je een gezond gewicht hebt, niet rookt en je ouder bent dan achttien jaar, word je verwezen naar de chirurg voor de operatie. Dit gebeurt alleen als iedereen van het genderteam het hiermee eens is.

Contact met de psycholoog

- Gedurende de hele behandelingsfase heb je regelmatig gesprekken met je psycholoog. Hoe vaak je deze gesprekken hebt, bespreekt de psycholoog met je. Deze afspraken zijn heel belangrijk voor de behandeling. Als je na de start met de hormoonbehandeling niet regelmatig op deze afspraken komt, heeft dit serieuze gevolgen voor je behandeling. Je moet dan bijvoorbeeld langer wachten voordat je geopereerd wordt. Je wordt namelijk niet geopereerd als je lange tijd niet bij de psycholoog (of psychiater) bent geweest. De hormoonbehandeling kan eventueel geheel worden stopgezet. Als je de gemaakte afspraken niet nakomt, kunnen we je namelijk niet goed behandelen. Het is dus noodzakelijk om deze afspraken goed na te komen.
- Verder verwachten wij dat je je behandelaars gedurende de hele behandeling over belangrijke zaken op de hoogte houdt. Het niet geven van zulke informatie of het expres geven van verkeerde informatie kan ook leiden tot het stopzetten van de behandeling.
- Kun je niet op een afspraak komen, bel deze dan uiterlijk vier dagen van tevoren af. Wij kunnen dan een ander op jouw tijdstip laten komen. Vanzelfsprekend loopt je behandeling vertraging op als je vaak afbelt.

Vragen

Als je nog vragen hebt, neem dan contact op met het secretariaat van:
afdeling medische psychologie & medisch maatschappelijk werk
genderteam kinderen & adolescenten.

Polikliniek Gender, RECK
Telefoonnummer (020) 444 0542
genderteam-poli@vumc.nl

